

PENSUMLISTE

VÅR 2016

MASTERPROGRAM VED PROGRAM FOR LÆRERUTDANNING

**Master i fag- og yrkesdidaktikk og
lærerprofesjon**

*NORGES TEKNISK-NATURVITENSKAPELIGE UNIVERSITET
Fakultet for samfunnsvitenskap og teknologiledelse*

INNHOLD

FELLESEMNE – MASTER I FAG- OG YRKESDIDAKTIKK	3
EDU3111 FAG- OG YRKESDIDAKTIKK SOM FORSKNINGSFELT II.....	3
EMNE FELLES FOR ENGELSK- OG FREMMEDSPRÅK OG SAMFUNNSFAG.....	5
EDU3084 DIGITAL KOMPETANSE	5
STUDIERETNING ENGELSK OG FREMMEDSPRÅK	5
EDU3083 TEXT AND CULTURE IN THE CLASSROOM.....	5
EDU3085 VURDERING OG SPRÅKOPPLÆRING	8
STUDIERETNING KUNSTFAG	9
EDU3072 LEDELSE OG PERSONALARBEID I ESTETISK PERSPEKTIV.....	9
EDU3074 KUNSTPEDAGOGIKK, DISKURSIV KOMPETANSE OG PROFESJONALITET	10
EDU3075 KUNSTFAGDIDAKTISK FORSKNING	10
STUDIERETNING NATURFAG	12
EDU3024 FAGLIG FORDYPNING I NATURFAG: BIOLOGISK MANGFOLD OG MENNESKET	12
EDU3025 FAGLIG FORDYPNING I NATURFAG: ENERGI OG KLIMA.....	12
EDU3026 FAGLIG FORDYPNING I NATURFAG: BIOTEKNOLOGI.....	13
STUDIERETNING SAMFUNNSFAG.....	15
EDU3041 IDENTITET OG FELLESSKAP	15
EDU3063 INTERNASJONALISERING OG FLERKULTUR.....	16
STUDIERETNING YRKESFAG.....	17
EDU3218 YRKESDIDAKTISK ARBEID OG LEDELSE I ET ORGANISASJONS- OG SAMFUNNSPERSPEKTIV	17
EDU3219 YRKESDIDAKTISK FORSKNING OG TEORI	18

Med forbehold om enkelte endringer. Oppdateringer og manglende pensumlister blir oppgitt på emnets it's Learning-side.

FELLESEMNE – MASTER I FAG- OG YRKESDIDAKTIKK

EDU3111 FAG- OG YRKESDIDAKTIKK SOM FORSKNINGSFELT II 2.semester

Bøker:

- Repstad, Pål: *Mellom nærhet og distanse* (4. rev. utg.). Oslo: Universitetsforlaget 2009 (158 s.).
- Thurén, Torsten: *Vitenskapsteori for nybegynnere* (2. utg.). Oslo: Gyldendal akademisk 2009 (204 s). *Utdrag*
- Johannesen, Asbjørn, Per Arne Tufte og Line Kristoffersen: *Introduksjon til samfunnsvitenskapelig metode* (4 utg.). Oslo: Abstrakt forlag 2006, kap. 1-2 (26 s). NB! Hele boken vil være pensum på EDU3111, våren 2016.

Artikler/bokkapitler:

- Amadou, Christine: "Universitetenes historie" i Seglen, Eli (red.); *Vitenskap, teknologi og samfunn. En innføring i vitenskapenes teori og praksis*. Oslo: Cappelen akademisk forlag 2001, s. 17-41 (24 s). *
- Collin, Finn: «Indledning», i *Konstruktivisme*. Roskilde: Roskilde Universitetsforlag 2003, s. 11-33 (22 s.). *
- Carson, Nina (2007). Erfaringer og refleksjoner ved bruk av gruppeintervju i kvalitativ forskning. *Norsk pedagogisk tidsskrift* vol. 91, nr. 3, 220-231. (11 sider)
http://www.idunn.no/npt/2007/03/erfaringer_og_refleksjoner_vedBruk_av_gruppeintervju_i_kvalitativ_forsknin
- Enebakk, Vidar: "Science wars og *De to kulturer*", i Meyer, Siri og Sissel Myklebust (red.); *Kunnskapsmakt*. Oslo: Gyldendal akademisk 2002, s. 73-98 (25 s). *
- Kjørup, Søren: "Videnskabens køn", i *Menneskevidenskaberne. Problemer og traditioner i humanioras videnskabsteori*. Roskilde: Roskilde Universitetsforlag 1996, s. 121-143 (22 s). *
- Kragh, Helge: «Hvad er videnskab?», i Fink, Hans, Peter C. Kjærgaard, Helge Kragh og Jens Erik Kristensen: *Universitet og videnskab. Universitetets idéhistorie, videnskabsteori og etik*. København: Hans Reitzels forlag 2003, s. 145-192 (48 s). *
- Nielsen, Frede V.: "Fagdidaktikkens kernefaglighed", i Schnack, Karsten (red.); *Didaktik på kryds og tværs*. København: Danmarks Pædagogiske Universitets Forlag 2004, s. 25-45 (20 s). *
- Nordenstam, Tore: "Humanioras inntog i vitenskapens verden" i Seglen, Eli (red.); *Vitenskap, teknologi og samfunn. En innføring i vitenskapenes teori og praksis*. Oslo: Cappelen akademisk forlag 2001, s. 42-73 (31 s). *

- Nordkvelle, Yngve: *Didaktikk på norsk - Om didaktikken i pedagogikkens skygge fra europeisk renessanse til i dag*. Forskningsrapport (Høgskolen i Lillehammer) nr. 102/2003 (42 s). *
- Nielsen, Kurt Aagaard: "Aktionsforskningens videnskabsteori", i Fuglsang, Lars og Poul Bitsch Olsen (red.); *Videnskabsteori i samfundsvidenskaberne. På tværs af fagkulturer og paradigmer* (2. utg). Roskilde: Roskilde Universitetsforlag 2004, s. 517-547 (30 s). *
- Schnack, Karsten: "Dannelsens indhold som didaktikkens emne", i Schnack, Karsten (red.); *Didaktik på kryds og tværs*. København: Danmarks Pædagogiske Universitets Forlag 2004, s. 9-24 (15 s). *
- Sivesind, Kirsten (2002). Didaktikk og klasseromsforskning - av samme slag? *Nordisk pedagogik* nr. 4, 244-250. (6 sider)
https://www.idunn.no/np/2002/04/didaktikk_og_klasseromsforskning_-_av_samme_slag
- Sjøberg, Svein: "Innledning: Skole, samfunn og fag", i Sjøberg, Svein (red.); *Fagdebatikk: Fagdidaktisk innføring i sentrale skolefag*. Oslo: Gyldendal Akademisk 2001, s. 11-48 (38 s). *
- Solli, Susanna M.: "Samfunnsvitenskapenes historie og vitenskapsteori" i Seglen, Eli (red.); *Vitenskap, teknologi og samfunn. En innføring i vitenskapenes teori og praksis*. Oslo: Cappelen akademisk forlag 2001. S. 74-95 (21 s). *

(*finnes i kompendiet som selges på Akademika, Dragvoll. Resten kan lastes ned fra NTNU).

EMNE FELLES FOR ENGELSK- OG FREMMEDSPRÅK OG SAMFUNNSFAG

EDU3084 DIGITAL KOMPETANSE

Bøker

- Giæver, T. H., Johannessen, M., & Øgrim, L. (2014). *Digital praksis i skolen*. Oslo: Gyldendal akademisk.
- Otnes, H. (Ed.) (2009). *Å være digital i alle fag*. Oslo: Universitetsforlaget.

Artikler

Artikler gjøres tilgjengelig elektronisk på *its learning* 2-3 uker før hver samling.

STUDIERETNING ENGELSK OG FREMMEDSPRÅK

EDU3083 TEXT AND CULTURE IN THE CLASSROOM

This course introduces and explores a range of contemporary literature in a variety of genres, which is very suitable for use in the English as a Foreign Language classroom in Norway. The course will consistently refer to the competence aims of the Norwegian curriculum, with particular attention to defining and developing intercultural competence.

Primary texts for young people:

- *Skellig* (1998) David Almond, Hodder
- *Skellig the Play* (2003) David Almond, Hodder
- *My Name is Mina* (2010) David Almond, Hodder
- *Cloud Busting* (2004) Malorie Blackman, Corgi
- *Ug, Boy Genius of the Stone Age* (2001) Raymond Briggs, Red Fox
- *Bend it like Beckham*-film (2002) directed by Gurinder Chadha
- *Poems to Perform* (2013) Julia Donaldson, Macmillan
- *This Morning I met a Whale* (2008) Michael Morpurgo, Walker Books
- *Percy Jackson and the Lightning Thief* (2005) Rick Riordan, Puffin
- *Macbeth* William Shakespeare (any edition)
- *Eric* (2010) Shaun Tan, Templar Publishing
- *The Arrival* (2007) Shaun Tan, Hodder
- *Refugee Boy* (2001) Benjamin Zephaniah Bloomsbury
- 'Me? I thought, OBE me? Up yours, I thought' (2003) Benjamin Zephaniah; newspaper article in *The Guardian*, published 27 November 2003.

Selected shorter texts as required; copies to be made available

All the above literary texts must be read in advance by students, and brought to class for study and discussion. In the course assignment, it will also be possible, **by prior agreement only**, for students to discuss additional texts **selected by them in consultation with the course tutor**.

Essential secondary reading

- Birketveit, A. & Williams, G. (eds) (2013). Literature for the English Classroom: theory into practice. Fagbokforlaget
- Byram, M., Gribkova, B. & Starkey, H. (2001) *Developing the intercultural dimension in language teaching. A practical introduction for teachers*. Strasbourg. Council of Europe.
http://www.coe.int/t/dg4/linguistic/source/guide_dimintercult_en.pdf
- Lund, R. (2008). Intercultural competence – an aim for the teaching of English in Norway? Acta Didactica Norge Vol 2, Nr 1
<https://www.journals.uio.no/index.php/adno/issue/view/112>

Self-chosen relevant secondary reading relating to individual topics and texts

Websites

- www.childrenslaureate.org.uk
- www.read.gov/cfb/ambassador/
- www.guysread.com
- www.benjaminzephaniah.com
- www.shauntan.net

Further suggested reading:

Books (selected chapters)

- Byram, M. (2008). From Foreign Language Education to Education for Intercultural Citizenship: Essays and Reflections. Clevedon: Multilingual Matters ISBN 9781847690784
- Collie, J. & Slater, S. (1987/1997). *Literature in the Language Classroom*, Cambridge U.P.
- Kramsch, Claire. (1993). *Context and Culture in Language Teaching*. Oxford: Oxford University Press. ISBN 9780194371872
- Children's Literature: Approaches and Territories (2009) Maybin Janet & Watson Nicola eds, Open University

Articles

- Bennett, Milton, J. (1998). Intercultural communication: A current perspective. In Milton J. Bennett (Ed.), *Basic concepts of intercultural communication: Selected readings*. Yarmouth, ME: Intercultural Press (pdf)
- Fougère, M., Moulettes, A (2007). The Construction of the Modern West and the Backward Rest: Studying the Discourse of Hofstede's Culture's Consequences. Journal of Multicultural Discourses, Volume 2, Issue 1.
https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/36893/Foug_re_Moulettes_Modern_West_Backward_Rest.pdf?sequence=2

- Kramsch, Claire (2013). Culture in Foreign Language Teaching. *Iranian Journal of Language Teaching Research* 1(1), 57-78.
<http://faculty.weber.edu/cbergeson/516/kramsch.2012.pdf>
- Risager, K. Culture in Language: A Transnational View. In Andersen, L., Lund, K. & Risager, K. (2006). *Culture in Language Learning*. Aarhus: Aarhus University Press.
- Samovar, L., Porter, R.E. & McDaniel, E. (2013). *Communication between Cultures*. 8th edition.

Additional material on intercultural communication

- Bassnett, S. (1997). *Studying British Cultures*. London: Routledge.
- Byram, M., Nichols, A. & Stevens, D. (2001). *Developing Intercultural Competence in Practice*. Clevedon: Multilingual Matters Ltd.
http://www.hiof.no/neted/upload/attachment/site/group55/Fokus_online_2_2007.pdf
- Council of Europe (2001). *Common European Framework of Reference for Language Learning, Teaching and Assessment*. Cambridge. Lastet ned 22.06.09:
http://www.coe.int/T/DG4/Linguistic/CADRE_EN.asp
- Dervin, F. Cultural identity, representation, and Othering. In Jackson, J. (2012). *The Routledge Handbook of Language and Intercultural Communication*, London/New York: Taylor and Francis Group
(<http://users.utu.fi/freder/dervinhandbookcorrect.pdf>)
- Dypedahl, M. How Can the Field of Intercultural Communication contribute to the Teaching of English? I *Språk og Språkundervisning*. 4/04
- Fantini, A.E. (1997). *New Ways of Teaching Culture*. Maryland: Capitol Communications Systems.
- Fennes, H. & Hapgood, K. (1997). *Intercultural Learning in the Classroom*. London: Cassell.
- Fox, K. (2004). *Watching the English. The Hidden Rules of English Behaviour*. London. Hoddon & Stoughton.
- Henderson, D.J. & May, J.P. (2005). *Exploring Culturally Diverse Literature for Children and Adolescents*. Boston: Pearson
- Kaiser, Mark. (2022). New Approaches to Exploiting Film in the Foreign Language Classroom. L2 Journal, 3(2) <http://escholarship.org/uc/item/>
- Kiel, A.C. (1993) *Continuity and Change: Aspects of Contemporary Norway*, Kristiansand: Universitetsforlaget
- Lund, R. (2007). *Questions of Culture and Context in English Language Textbooks*. Dr. art. avhandling. Bergen: Universitetet i Bergen. Lastet ned 05.06.08:
<https://bora.uib.no/bitstream/1956/2421/1/Dr%20Avh%20%20Ragnhild%20Lund.pdf>
- Maagerø, E & Simonsen, B. (2008) *Norway: Society and Culture*. Kristiansand: Portal Books
- Paxman, J. (1998). *The English. A Portrait of a People*. London: Penguin.
- Risager, K. (2007). *Language and Culture Pedagogy*. Clevedon: Multilingual Matters Ltd.
- Stempleski, S. & Tomalin, B. (1993). *Cultural Awareness*. Oxford University Press.

EDU3085 VURDERING OG SPRÅKOPPLÆRING

- Dobson, S. Eggen, A., Smith, K. 2009. Vurdering , prinsipper og praksis. Oslo. Gyldendal Norsk Forlag
- Sara Cushing Weigle 2007. Assessing Writing. Cambridge Language Assessment Series. Cambridge University Press.
- Berggren, H. og K. Tenfjord 2005. Andrespråkslæring.Oslo: Gyldendal
- Språkfag 3. Idéhefte for lærere. Vurdering. (red. Hestnes og Sandvik). TapirAkademisk Forlag 2010

STUDIERETNING KUNSTFAG

EDU3072 LEDELSE OG PERSONALARBEID I ESTETISK PERSPEKTIV

Pensumlitteratur

- Bolman, Lee G. og Deal, Terrence E (2004): *Nytt perspektiv på organisasjon og ledelse. Struktur, sosiale relasjoner, politikk og symboler.* Gyldendal Akademisk.(s. 269 - . 331).
- Galtung, Johan (2003): *Både og. En innføring i konfliktarbeid.* Kagge forlag.(s. 5 – 33, 68 – 69, 102 – 111, 185 – 234).
- Kristoffersen, Børge (2013): Isolasjon er lidelse i *DRAMA – Nordisk Dramapedagogisk tidsskrift* nr. 03/2013. (s. 20 – 40).
- Kristoffersen, Børge (2013). Playback i barneskolen, i Anna-Lena Østern, Geir Karlsen & Elin Angelo (red.) *Kunstpedagogikk og kunnskapsutvikling.* Universitetsforlaget . Oslo. (s.150 – 161).
- Rasmussen, Bjørn & Kristoffersen, Børge (2011): *Handling og forestilling. Forestilling om handling. Jacob Levy Morenos teaterekspresjonisme og sosiatri.* Tapir. Trondheim.(s.101 – 184).
- Rasmussen, Bjørn (2001): *Meninger i mellom – perspektiv på en dramatisk kulturarena.* Tapir Akademiske Forlag.. (s. 81 - 104, s. 157 - 180).
- Mark, Eva (2006): Jämställdhetsarbete med konservativa rebeller. *Plats på scen. Betänkande av Komiteen för jämställdhet inom scenekonstområdet.* SOU 2006:42 Stockholm. Statens offentlige utredningar. (s. 276-299).
- Moxnes, Paul (2002): Det arketypiske i ledelse: Teori og empiri i Skogstad, Anders og Einarsen Ståle (red): *Ledelse på godt og vondt.* Fagbokforlaget, (s. 167 - 191).
- Wennes, Grete (2008): Ledelse av og i kunstneriske bedrifter. Et sted mellom tyranni og anarki? *Nordisk organisasjonsstudier 1-2008* Bergen: Fagbokforlaget. (s. 3-21).
- Østern, Anna-Lena og Kristoffersen, Audun Mollan (2014): Å se på stjernehimmelen – råfint. Improvisasjonsteater over ungdomsskoleelevers fortellinger om naturopplevelser i Østern, T.P. & Strømme, A. (red.): *Sanselig didaktisk design. SPACE ME.* Trondheim: Fagbokforlaget.

Anbefalt litteratur

Dehlin, Erlend (2006): Teori i kjøtt og blod: God ledelse er improvisasjon, i Steinsholt & Sommero: *Improvisasjon.* N.W. Damm & Søn, Oslo (s 261 – 280).

EDU3074 KUNSTPEDAGOGIKK, DISKURSIV KOMPETANSE OG PROFESJONALITET

Pensum

Du setter selv sammen din pensumliste, 350-400 sider. Pensumlisten skal sendes inn på ItsL til godkjenning av emnesansvarlig i forkant av siste samling.

Obligatorisk:

- Angelo, E. (2014). *Profesjonsforståelser og kunstpedagogikk. Praksiser i musikkfeltet.* (133 s.) Trondheim: Fagbokforlaget
- Jørgensen, M. W og L. Philips (1999): Det diskursanalytiske felt (kapittel 1, s. 9-33, ligger på ItsL). *Diskursanalyse som teori og metode.* Roskilde: Roskilde Universitetsforlag

Valgbart. Velg kapitler fra minst tre av de følgende bøkene:

- Angelo, E. & Kalsnes, S. (2014). *Kunstner eller lærer? Profesjonsdilemmaer i musikk- og kunstpedagogisk utdanning.* Oslo: Cappelen Damm Akademisk
- Elstad, E. & Helstad, K. (2014). *Profesjonsutvikling i skolen.* Oslo: Universitetsforlaget
- Emstad, A.B. & Angelo, E. (2015). *Ledelse for læring i mulighetenes skole. Skoleledelse i skjæringsfeltet mellom allmenndanning og talentutvikling.* Oslo: Cappelen Akademisk
- Østern, A.-L., Stavik-Karlsen, G., & Angelo, E. (Red.) (2013) *Kunstpedagogikk og kunnskapsutvikling.* Oslo: Universitetsforlaget

Du kan også velge artikler/ kapitler fra andre publikasjoner. Disse skrives på pensumlisten som sendes til vurdering.

EDU3075 KUNSTFAGDIDAKTISK FORSKNING

Obligatorisk pensum, kompendium, i foreslått leserekkefølge (totalt 150 sider):

Fra Savin-Baden, M. & Howell Major, C. (2013). *Qualitative research – the essential guide to theory and practice.* Oxon and New York: Routledge

- kapittel 16 Action Research
- kapittel 17 Collaborative approaches
- kapittel 19 Arts-Based approaches

Fra Cahnmann-Taylor, M. & Siegesmund, R. (2008). *Arts-Based Research in Education. Foundations for Practice*. Oxon and New York: Taylor and Francis

- kapittel 1 Arts-based research: Histories and new directions.
- Kapittel 3 How arts-based research can change minds

Fra Schounmann, S. (Ed.) (2015). *International Yearbook for Research in Arts Education. The wisdom of the Many – Key Issues in Arts Education*. Münster: Waxmann.

- Entry 1 Arts as a Contributing Element in Education for All
- Entry 2 Local-Global Concepts in Arts Education

Fra Bresler, L. (2015). *Beyond Methods. Lessons from the arts to qualitative research*. Malmö: Malmö Academy of Music

- Overture The polyphonic texture of a collaborative book: Personal and communal intersections, fram til s. 8
- Chapter 10 The key to the life-world – Unlocking research questions through expressive objects

Bresler, L. (1994). Formative Research in Music Education. *The Quarterly Journal of Music Teaching and Learning*, 5 (3), 11-24.

Rasmussen, B. (2012). Kunsten å forske med kunsten. Et blikk på kunnen utfra praksis-teori-relasjonen. I R.G. Gjørum & B. Rasmussen (red.), *Forestilling, framføring, forskning. Metodologi i anvendt teaterforskning*. Trondheim: Akademika.

Gouzouasis, P., Irwin, R.L. Miles, E. & Gordon, A. (2013). Commitments to a Community of Artistic Inquiry: Becoming Pedagogical through A/R/Tography in teacher education. In *International Journal of Education & the Arts*, 14 (1), 2-23.

Valgbart pensum, velges basert på litteraturlistene studentene søker fram og sammenstiller som del av arbeidskrav A (totalt c. 200 s)

STUDIERETNING NATURFAG

EDU3024 FAGLIG FORDYPNING I NATURFAG: BIOLOGISK MANGFOLD OG MENNESKET

Obligatorisk:

Terje Bongard og Eivin Røskift. (2010.) Det biologiske mennesket. Tapir akademiske forlag.

Anbefalt litteratur:

Astrid T. Sinnes (2015). Utdanning for bærekraftig utvikling. Universitetsforlaget.

Øvrig litteratur er nettbasert/ deles ut på forelesningene

EDU3025 FAGLIG FORDYPNING I NATURFAG: ENERGI OG KLIMA

Pensumlitteratur

- David JC MacKay: Sustainable energy – without the hot air. Kapittel 1-24 (ca 170 sider). Kapitler i del III kan være nyttige for prosjektoppgave.
Hele boka er tilgjengelig her:
<http://www.inference.eng.cam.ac.uk/sustainable/book/tex/sewtha.pdf>
- Kapittel 18 og 19 fra Aubrecht: Energy – Physical, environmental and Social Impact (43 sider om kjernefysikk og kjernekraft, tilgjengelig fra it's:learning)
- Kapittel 20, «Å undervise i energifysikk», fra Angell et al. (2011): Fysikkdidaktikk (12 sider, tilgjengelig fra it's:learning)
- Kapittel 12, Energy and Power, fra Breithaupt: Physics (12 sider, Tilgjengelig fra it's:learning)
- Rapport fra Klimastiftelsen, 2015 (44 sider, tilgjengelig fra it's:learning) «2°C Status: Klima og Energiomstilling» http://klimastiftelsen.no/wp-content/uploads/2015/11/2%C2%BC0C_01_2015.pdf
- Miljødirektoratet: Klima i Endring - Store utfordringer, et mangfold av løsninger <http://www.miljodirektoratet.no/Documents/publikasjoner/M97/M97.pdf>

(Se gjerne også på originalrapportene fra FNs klimapanel, men disse er ikke pensum:

http://www.miljodirektoratet.no/no/Tema/klima/FNs_klimapanel_IPCC/_Femte-hovedrapport-fra-FNs-klimapanel/)

- Håvard Karoliussen: Energi for Framtiden. SL-serien nr 18:
<https://www.ntnu.no/skolelab/sl8>
(236 sider)

EDU3026 FAGLIG FORDYPNING I NATURFAG: BIOTEKNOLOGI

Pensumbøker

Renneberg R (2008) Biotechnology for Beginners. Academic Press publications. 330 s

Alternativt:

Sjøberg NO (2006) Molekylær genetikk. Genteknologi – humant DNA. Forlaget Vett & Viten, Nesbru. 220s

Artikler:

Strømme TA (2004) Genteknologi – usynlige forklaringer blir ”synlige” gjennom digital teknologi. En undersøkelse av hvordan animasjoner i digitale læringsprogrammer påvirker elevers læring i naturfag i ungdomsskolen. Hovedoppgave i realfagdidaktikk. Institutt for lærerutdanning og skoleutvikling, Universitetet i Oslo. 23 s (Noen utvalgte sider).

Brekke OH (2009) Vaccibody – en ny, norsk vaksineoppfinnelse. Genialt Nr. 4, s.20-22. 3 s (SEMINAR)

Dahl JA, Klungland A, Larsen E (2010) Stamceller og kjønnsceller viser oss hvordan genene våre skrus av og på. Genialt, Nr. 2, s.18-19. 2 s

Hill R, Stanisstreet M, Boyes E (2000) What ideas do students associate with biotechnology and ‘genetic engineering’? School Science Review, 81:77-83. 7 s (SEMINAR)

Larsen E, Ougland R, Klungland A (2008) Nytt gjennombrudd i stamcelleforskning gir håp for alvorlige sykdommer. Naturen nr.5, s.244-245. 2 s

Moldestad O, Torheim NK (2010) Framtidige behandlinger mot arvelig mitokondriesykdom. Genialt, Nr 4, s.6-7. 2 s (SEMINAR)

Næsgaard I, Roverud E (2005) Oppfinnelser med transgene dyr. Genialt Nr.3, s.22-23. 2 s (SEMINAR)

Rogne, S (2006) Stamceller + genterapi = sant. Genialt Nr. 4, s. 14-15. 2 s

Rogne, S (2010) Kreftstamcellene – den virkelig store utfordringen i kreftbehandling. Genialt Nr.1, s.1-2. Ekstra artikkel til nett. 2 s

Simonneaux L (2000) Student's views after the birth of Dolly the sheep. Research in didaktik of biology. Proceedings of the second conference of European researchers in didaktik of biology, University of Göteborg, November 18-22, 1998. IPD-rapporter, NA-spektrum Nr 22, Chapter 8. 15 s

Steele F, Aubusson P (2004) The Challenge in Teaching Biotechnology. Research in Science Education, 34: 365-387. 23 s (SEMINAR)

Sunde A, Eftedal I (2001) Embryonale stamceller og terapeutisk kloning. Tidsskrift for Norsk Lægeforening, 121:2407-2412. 6 s

Uzogara SG (2000) The impact of genetic modification of human foods in the 21st century: A review. Biotechnology Advances, 18:179-206. 27 s

Anbefalt litteratur

GENiALT. Tidsskrift fra Bioteknologinemnda. Utkommer fire ganger i året og sendes gratis til alle interesserte. Kan bestilles fra www.bion.no

Goksøyr A (2000) DNA – Det mystiske arvestoffet. Gyldendal Tiden, Oslo. 48 s
Walker R (2006) Gener og DNA. Gyldendal, Oslo. 65 s

Informasjonshefter og temaark fra Bioteknologinemnda (www.bion.no), 195 s:

- Genmat på våre fat. Statens næringsmiddeltilsyn, Forbrukerrådet, Direktoratet for naturforvaltning, Bioteknologinemnda, Statens ernæringsråd (2001) 19s
- Stamceller & kloning (september 2004) 35 s
- Rettsmedisinsk bruk av DNA-analyse (2001) 37 s
http://www.bion.no/publikasjoner/dna_i_rettsmedisinen.pdf
- Bærekraft, samfunnsnytte og etikk i vurderinger av genmodifiserte organismer (mai 2006, revidert versjon av heftet fra 1999) 26 s
http://www.bion.no/publikasjoner/baerekrafthefte_revidert_BN_06.pdf
- Regulering av DNA-vaksiner og genterapi på dyr (mars 2003) 30 s
http://www.bion.no/publikasjoner/DNA-vaksiner_web.pdf
- DNA-analyser for identifikasjon - temaark (november 2006) 4 s
- Arv og genetikk - temaark (februar 2007) 4 s
- Genteknologi på naturfagrommet - temaark (juli 2007) 4 s
- Genteresting - temaark (august 2006, revidert september 2007) 4 s
- Genteresting av befruktede egg - PGD - temaark (oktober 2007) 4 s
- Assistert befrukting - temaark (oktober 2007) 4 s
- Industriell bioteknologi - temaark (mai 2008) 4 s
- Fosterdiagnostikk - temaark (mai 2008) 4 s
- Etisk argumentasjon om bioteknologi - temaark (desember 2008) 4 s
- Genmodifiserte planter og mat - temaark (juli 2009) 4 s
- Genmodifiserte dyr og mikroorganismer - temaark (juni 2009) 4 s
- Bioteknologi og helse i Sør - temaark (juni 2009) 4 s
- Syntetisk biologi – temaark (august 2010) 4 s

Bioteknologiloven. <http://www.lovdata.no/all/hl-20031205-100.html>

Genteknologiloven. <http://www.lovdata.no/all/hl-19930402-038.html>

STUDIERETNING SAMFUNNSFAG

EDU3041 IDENTITET OG FELLESSKAP

Pensum:

- Dyer, Richard (1997): The Matter of Whiteness. In: White – essays on Race and Culture. New York: Routledge (40 s.) Blir lastet opp på It's learning
- Hobsbawm, Eric (1983) Introduction: Inventing Tradition. In: Hobsbawm and Ranger, pp. 1-14. (13 s.)
http://faculty.washington.edu/ellingsn/Hobsbawm_Inventing_Traditions.pdf
- Hall Stuart (2000) "Who needs Identity", from du Gay, P., Evans, J. and Redman, P. (eds), Identity: a Reader, pp 15-30, IDE: Sage (15 s)
- <http://caledonianblogs.net/mefi/files/2011/01/Hall.pdf>
- Hylland Eriksen, Thomas / Neumann, Iver B. (2011) Norsk identitet og Europa. Europautredningen. RappoRT # 2 (20 s)
- <http://www.europautredningen.no/wp-content/uploads/2011/04/Rap2-identitet.pdf>
- Hylland Eriksen, Thomas (1992) Etnisitet, nasjonalisme og minoriteter: Begrepsavklaring og noen kritiske refleksjoner (4 s)
- <http://folk.uio.no/geirthe/Minoriteter.pdf>
- Lentini, Alana (2011) Racism in a post-racial Europe. Eurozine 24.11.2011 (10 s.)
<http://www.eurozine.com/articles/2011-11-24-lentini-en.html>
- Lenz, Claudia (2010) Konstruksjon av den andre – teoretiske og historiske perspektiver. In. Christhard Hoffmann, Øivind Kopperud (red.) Forestillinger om jøder - aspekter ved konstruksjonen av en minoritet. Oslo:unipub, (25 s; Blir lastet opp på It's learning
- Midtbøen, Arnfinn H.; Orupabo, Julia; Røthing, Åse (2015): Etniske Minoriteter i Norske Læreremidler. Lærer- og elevperspekiver. Utdanningsdirektoratet (88 s) (<http://www.udir.no/Upload/Forskning/2015/Etniske%20og%20religi%c3%b8se%20minoriteter%20i%20l%C3%A5remidler.pdf?epslanguage=no>)
- Martinez-Guzman, Antar / Montenegro, Marisela/ Pujol Joan (2014) Towards a Situated Approach to Sex/Gender Identities. Annual Review of Critical Psychology, 11/2014 (17 s)

- http://www.google.no/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=5&ved=0CEQQFjAE&url=http%3A%2F%2Fwww.discourseunit.com%2Farcp11%2F1-towards.pdf&ei=PfRIVJvFJeb4ywPOmoDYCA&usg=AFQjCNHeDNUkI80kct1_ce8q_kSEkEXcAA&sig2=RrEEYnbSSgU9imxrzsvlOw
- Nadim, Marjan/Phelps, Joshua M (2010) Ideology and agency in ethnic identity negotiation of immigrant youth, Papers on Social Representations, Volume 19, p 13.1-13.27 (27 s)
- http://www.psych.lse.ac.uk/psr/PSR2010/19_13Phelps.pdf
- Osler Audrey/ Lybaek Lena: Educating 'the new Norwegian we' - an examination of national and cosmopolitan education policy discourses in the context of extremism and Islamophobia. Unpublished paper 2014 (36 s) Blir lastet opp på It's learning
- Thiesse, Anne-Marie (1999) Inventing national Identity. Le Monde Diplomatique June 1999 (2 s)
- <http://mondediplo.com/1999/06/05thiesse>

Anbefalt litteratur:

En stor mengde med relevante tekster om norsk nasjonalisme, multikulturalisme og globalisering fra de siste 20 år finns på Thomas Hylland Eriksen sin hjemmeside:

http://folk.uio.no/geirthe/PDF_fciles.html

EDU3063 INTERNASJONALISERING OG FLERKULTUR

Pensumliste blir publisert på it's learning.

STUDIERETNING YRKESFAG

EDU3218 YRKESDIDAKTISK ARBEID OG LEDELSE I ET ORGANISASJONS- OG SAMFUNNSPERSPEKTIV

Pensumlitteratur

- Dewey, J. (2005). *Demokrati og uddannelse*. Århus: Klim forlag. (valde deler)(150 s)
- Hatch, M. J. (2011). *Organisasjonsteori. Moderne, symbolske og postmoderne perspektiver*. Oslo: Abstract forlag. (408 s)
- Karlsen, Gustav E. (2006). *Utdanning, styring og marked. Norsk utdanningspolitikk i et internasjonalt perspektiv*. Oslo: Universitetsforlaget. (251 s).
- Kvernbekk, T. (red). (2001): *Pedagogikk og lærerprofesjonalitet*. Oslo: Gyldendal akademisk (188 s)
- Sennet, R. (2009). *Håndværkeren. Arbejdets kulturhistorie hand og ånd*. Hovedland forlag. (Valde deler)(150 s).

Aktuelle styringsdokumenter hentes fra nett

Kompendium EDU3218

- Alvesson, M. (1998). Kritisk Organisationsteori. I Barbara Czarniawska (red). *Organisationsteori på svenska*. Stockholm: Liber förlag. s. 105-128. (23 s).
- Biesta, G.J.J. (2006). Vad är det för mening med livslångt lärande, om livslångt lärande inte har någon mening? Från en lärande ekonomi till den lärande demokratin. I *Nät och bildning. Tidskrift för folkbildningens flexibla lärande*. 3. s. 1-7. (7s).
- Biesta, G. (2004). Kunskapande som ett sätt att handla. John Deweys transaktionella teori om kunskapande. I *Utbildning och demokrati*. Vol. 13, nr.1. s. 41-64. (23s).
- Czarniawska, B. (2008). Humiliation: A standard organizational product? I *Critical Perspectives on Accounting*, 19, s. 1034-1053. (19 s).
- Czarniawska, B. (2005). Om ledning: Ledarskap som tjänst. I *En teori om organisering*. Lund: Studentlitteratur. s. 85-98. (13 s).
- Czarniawska, B. (2004). On Time, Space and Action Nets. I *Organization*, 11, (6), s. 773-791.
- Flyvbjerg, B. (2006). Five Misunderstandings about Case-Study Research in *Qualitative Inquiry*, Vol.12, nr.2, s.219-245. (26 s)
- Hatch, M.J. (2011). What is organization? I Mary Jo Hatch: *Organizations: a very short introduction*. Oxford: Oxford University Press. s. 1-21.(21 s).
- Jarning, H. (2006). Dewey Square: Lærerarbeid, didaktikk og improvisasjon. I Kjetil Steinsholt og Henning Sommerro (red). *Improvisasjon. Kunsten å sette seg selv på spill*.s. Oslo: Cappelen Damm. s 215-237. (22s)
- Isaksen, V. (2011). Evidensbasert praksis og dannelses. Pedagogisk praksis – i spenningsfeltet mellom evidens og dannelses. I Kjetil Steinsholt og Stephen

- Dobson (red). *Dannelsen. Introduksjon til et ullaent pedagogisk landskap*. Trondheim: Akademika forlag. s.279-293. (15 s).
- Holth Mathisen, I., Buland, T., Bungum, B. (2014). Kjønnstradisjonelle utdanningsvalg- en demokratisk utfordring? I Cecilie Rønning Haugen & Tina Arntzen Hestbek (red). *Pedagogikk, politikk og etikk*. s. 290-306. (16 s).
  - Polkinghorne, D.E. (1995). Narrative Configuration in Qualitative Analysis. I J. Amos Hatch & Richard Wisniewski, red. *Life History and Narrative*. London: Falmer Press. s. 5-23
  - Sjøberg, S. (2014). Pisa-Syndromet. Hvordan norsk skolepolitikk blir styrt av OECD. I *Nytt Norsk tidsskrift*. Nr.1 årg.31, s. 30-43. (13 s).
  - Özman, P.J. (2007). I en Hermenutikers verkstad. I *Didactica Minima* 41 Årgång 11 2/97 s.40-55 (15 s)

EDU3219 YRKESDIDAKTISK FORSKNING OG TEORI

Pensumlitteratur

- Argyris, C. (2012). Organisatorisk læring- single- og double-loop. I: K. Illeris (red.), *49 tekster om læring* (s. 437-443). Fredriksberg: Samfunds litteratur. (6 sider)
- Berg, K. (2014). Mellom politikk og etikk- en analyse og diskusjon av lærernes profesjonsetiske plattform. I: C. Haugen & T. Hestbek (red.), *Pedagogikk, politikk og etikk* (s.130-143). Oslo: Universitetsforlaget. (13 sider)
- Eccles, J. S., & Wigfield, A. (2002). Motivational beliefs, values, and goals. *Annual Review of Psychology*, 53(1), 109-132. doi: 10.1146/annurev.psych.53.100901.135153 (23 sider)
- Elkjær, B. (2012). Et indblik i pragmatisk læringsteori – med udsigt til fremtiden. I: K. Illeris (red.), *49 tekster om læring* (s. 317-329). Fredriksberg: Samfunds litteratur. (12 sider)
- Flyvbjerg, B. (2006). *Rationalitet og magt. Det konkretes videnskab*. Bind 1. Kap. 2: Menneske, rasjonalitet, erfaring. En fænomenologi av menneskets læreprocess. (s. 23-39). København: Akademisk forlag. (16 sider)
- Gagne, M. & Deci, E.L. (2005). Self-determination theory and work motivation. Self-determination theory and work motivation. *Journal of Organizational Behavior*, 26(4), 31. (s. 331- 362). (31 sider)
- Hansen, K. & Haaland, G. (2015). Utfordringer i norsk yrkesopplæring. I: K. Hansen, T. L. Hoel & G. Haaland (red.), *Tett på yrkesopplæring* (s. 19- 49). Bergen: Fagbokforlaget. (30 sider)
- Grimen, H. (2008). Profesjon og kunnskap. I: A. Molander & L. I. Terum (red.), *Profesjonsstudier* (s.71-87). Oslo: Universitetsforlaget. (16 sider)
- Heggen, K. (2008). Profesjon og identitet. I: A. Molander & L. I. Terum (red.), *Profesjonsstudier* (s. 321-331). Oslo: Universitetsforlaget. (10 sider)
- Hiim, H., & Hippe, E. (2001). *Å utdanne profesjonelle yrkesutøvere*. Oslo: Gyldendal akademisk. (230 sider)

- Kolb, D. A. (2012). Erfaringslæring – processen og det strukturelle grundlag. I: K. Illeris (red.), *49 tekster om læring* (s. 283-298). Fredriksberg: Samfunds litteratur. (15 sider)
- Kvernbeck, T. (2011). Filosofisk om teori og praksis. *Bedre skole*, 2, s. 20-25. (5 sider)
- Kvernbeck, T. (1995). Om erfaringstyranni og teoryranni. Et vitenskapsteoretisk perspektiv på forholdet teori - praksis. *Nordisk Pedagogikk*, 15, 2, s. 88-96. (9 sider)
- Solheim, T. (2009). Opplæring i yrkesfag. Teori- praksis. *Bedre skole*, 4, 27-30. (4 sider)
- Wahlgren, B., Høyrup, S., Pedersen, K. & Rattleff, P. (2002). *Refleksjon og læring. Kompetenceudvikling i arbejdslivet*. Frederiksberg: Samfunds litteratur. (200 sider)

Tilleggs litteratur

- Engeström, Y. (2012). Ekspansiv læring - på vej mod en nyformulering af den virksomhedsteoretiske tilgang. I: K. Illeris (red.), *49 Tekster om læring* (s. 443-466). Fredriksberg: Samfunds litteratur. (23 sider)
- Granlund, L., Mausethagen, S. & Munthe, E. (2011). *Lærerprosjektor i spenningsfeltet mellom policy og profesjon*. HiO-rapport 2011 nr. 2.
https://www.utdanningsforbundet.no/upload/Publikasjoner/Rapporter/L%C3%A6rerprosjektor_i_spenningsfeltet_mellom_policy_og_profsjon_HiO_2011.pdf
- Klemp, T. (2013). Loggskriving i praksis- ei vandring mellom fire perspektiver. *Tidsskriftet FoU i praksis*, 7(2), 51-76.
- Nilsen, V. & Solheim, R. (2012). Å forstå kva elevane forstår. Om skriving som bru mellom teori og praksis i lærarutdanninga. I: G. Melby & S. Matre (red.), *Å skrive seg inn i læreryrket*. Trondheim: Akademia forlag. s. 69-87 (17s)
- Lillejord, S., Halvorsrud, K., Ruud, E., Morgan, K., Freyr, T., Fischer-G Griffiths, P., Eikeland,
- J., Hauge, T. E., Homme, A. D., Manger, T., Kirkebøen, L. J. & Sandsør, A. M. (2015). *Frafall i videregående opplæring. En systematisk kunnskapsoversikt*. Oslo: Kunnskapssenter for utdanning. (60 sider).